

«Відмінник освіти» Міністерства освіти України (1997), почесними грамотами Одеської обласної державної адміністрації і Одеської обласної ради, президента ОНЮА та ін. У 2007 році удостоєна Почесної грамоти Верховної Ради України.

Редакційна колегія журналу «Юридичний вісник», друзі і колеги щиро і сердечно поздоровляють Людмилу Кузьмівну з ювілеєм, бажають їй міцного здоров'я, щастя, довгих років життя, всілякого благополуччя і нових творчих звершень.

ПАМ'ЯТІ ВАДИМА БОРИСОВИЧА АВЕР'ЯНОВА

17 вересня 2010 р. на 60-му році перестало битися серце чудової людини, талановитого, видатного вченого-адміністративіста — доктора юридичних наук, професора, академіка Національної академії наук України, заслуженого юриста України, завідувача відділу проблем державного управління та адміністративного права Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України Вадима Борисовича АВЕР'ЯНОВА.

Вадим Борисович Авер'янов народився 7 травня 1951 р. у м. Києві.

Після закінчення Київського державного університету імені Тараса Шевченка у 1973 р. беззмінно до останніх днів плідно займався науковою роботою в Інституті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, пройшовши шлях від наукового співробітника до завідувача відділу проблем державного управління та адміністративного права. У 1978 р. захистив кандидатську дисертацію «Функції та організаційна структура органу державного управління: зв'язок і взаємодія», а у 1987 — докторську дисертацію «Проблеми співвідношення змісту та діяльності організаційних структур апарату радянського державного управління». У 1991 р. Вадиму Борисовичу було присвоєно вчене звання професора, у 2000 р. його обрано членом-кореспондентом, а у 2009 р. — дійсним членом Національної Академії правових наук України.

В. Б. Авер'янова справедливо можна вважати одним із засновників вітчизняної наукової школи адміністративістів. Під його керівництвом підготовлено і успішно захищено близько 20 кандидатських і докторських дисертацій з проблем адміністративного права і теорії управління.

Список наукових праць В. Б. Авер'янова становить понад 350 назв, серед яких понад 20 монографій, чотири науково-практичні коментарі й навчальні посібники. Він є автором таких книг: «Функції та організаторська структура органу державного управління» (1979), «Організація апарату державного управління» (1985), «Апарат державного управління: зміст діяльності та організаційної структури» (1991), «Органи виконавчої влади в Україні» (1997), «Державне управління: теорія і практика» (1998, у співавторстві), «Державна служба: організаційно-правові основи і шляхи розвитку» (1999, у співавторстві), «Державне управління в Україні. Навчальний посібник» (1999, у співавторстві), «Виконавча влада і адміністративне право» (2002, у співавторстві), «Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики» (2003, у співавторстві), «Адміністративне право України: Академічний курс. У двох томах» (1979, (2004, у співавторстві; друге видання — 2009), «Права громадян у сфері виконавчої влади: адміністративно-право-

ве забезпечення реалізації та захисту» (2007 у співавторстві), «Державне управління: європейські стандарти, досвід та адміністративне право» (2008, у співавторстві), «Принцип верховенства права у діяльності держави та в адміністративному праві» (2008, у співавторстві), та ін.

В. Б. Авер'янов брав активну участь у законотворчій та науково-громадській роботі. У 1995—1996 рр. він входив до Робочої групи комісії з розробки проекту Конституції України, був заступником керівника Робочої групи з розробки Концепції реформи адміністративного права України та підготовки проекту Адміністративного кодексу України, брав участь у підготовці проектів законів «Про державну службу», «Про Кабінет Міністрів України», «Про міністерства та інші центральні органи виконавчої влади», Кодексу основних правил поведінки державного службовця, Адміністративно-процедурного кодексу. Був науковим консультантом Верховної Ради України та інших органів державної влади, членом Координаційної ради з питань державної служби при Президентові України, Національної комісії зі зміцнення демократії та утвердження верховенства права, Національної ради з розвитку державного управління і місцевого самоврядування, науково-дорадчої ради Міністерства юстиції України, наукової ради Головного управління

державної служби України, науково-консультаційних рад Верховного Суду України та Вищого адміністративного суду України, правління Фонду сприяння місцевому самоврядуванню України, заступником голови Співки юристів України та ін.

Протягом багатьох років В. Б. Авер'янов був членом спеціалізованої вченої ради Д 41.086.01 в Одеській національній юридичній академії і членом редакційної колегії журналу «Юридичний вісник» (м. Одеса).

Наукова і громадська діяльність В. Б. Авер'янова відзначена присвоєнням йому почесного звання «Заслужений юрист України», нагородженням його орденом «За заслуги» III (1996), II (2006) та I (2009) ступенів, Почесною грамотою та Подякою Кабінету Міністрів України (1999, 2000), Почесною грамотою Верховної Ради України (2004).

Життя Вадима Борисовича Авер'янова — яскравий приклад самовідданого служіння інтересам Вітчизни, захисту прав і свобод людини і громадянина, відданості юридичній науці, доброзичливого ставлення до людей.

Мудрий наставник, принциповий керівник, талановитий вчений, чудовий організатор, людина, яка любила життя в усіх його проявах, — таким назавжди залишиться Вадим Борисович в пам'яті друзів, колег, послідовників і учнів.

ПАМ'ЯТІ МАРКА ЮХИМОВИЧА ЧЕРКЕСА

26 листопада 2010 року пішов з життя завідувач кафедри міжнародного права та міжнародних відносин Національного університету «Одеська юридична академія» кандидат юридичних наук, професор, заслужений юрист України Марко Юхимович ЧЕРКЕС — Інтелігент із великої букви, людина енциклопедичної освіти, професор у дусі вітчизняних традицій.

Марко Юхимович Черкес народився 24 листопада 1930 р. у м. Одесі.

М. Ю. Черкес зв'язав своє життя з юриспруденцією у 1948 р., коли вступив до юридичного факультету Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова. Після закінчення навчання у 1953 р. він більше двадцяти п'яти років займався адвокатською практикою. Саме в адвокатурі визначилися наукові